

УДК 332.14:330.322]-048.445

Нечасва І.А.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

КЛАСИФІКАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОГРАМ ТА ПРОЄКТІВ

Регіональні інвестиційні програми та проєкти (РІПП) сприяють соціально-економічному розвитку територій, підвищенню конкурентоспроможності регіонів, модернізації інфраструктури, створенню нових робочих місць тощо. Для ефективного управління інвестиціями необхідна класифікація таких програм і проєктів (рис. 1).

Існує кілька підходів до класифікації РІПП, які базуються на різних критеріях (табл. 1.) [1, с.107; 2, с.54-57; 3, с.299; 4, с.361; 5]

Отже, класифікація регіональних інвестиційних програм та проєктів дозволяє визначити пріоритети розвитку регіону, оптимально розподілити

фінансові ресурси та забезпечити контроль за реалізацією відповідних ініціатив.

Рисунок 1 – Необхідність класифікації РПП

Таблиця 1 – Класифікація РПП

Критерій класифікації	Види регіональних інвестиційних програм	Характеристика	Приклади
1	2	3	4
За цільового спрямуваністю	Програми, спрямовані на розвиток окремих галузей економіки	Спрямовані на підтримку та розвиток конкретних галузей, таких як промисловість, сільське господарство, туризм, енергетика тощо.	Програма розвитку машинобудування в регіоні, Програма підтримки сільського господарства, Програма розвитку туристичної інфраструктури
	Програми, спрямовані на розвиток соціальної сфери	Спрямовані на покращення якості життя населення, розвиток освіти, охорони здоров'я, культури, спорту.	Програма будівництва шкіл та дитячих садків, Програма модернізації лікарень, Програма підтримки культурних проєктів
	Програми, спрямовані на розвиток інфраструктури	Спрямовані на будівництво та модернізацію транспортної, енергетичної, комунальної інфраструктури, розвиток зв'язку тощо.	Програма будівництва доріг та мостів, Програма модернізації електромереж, Програма розвитку оптоволоконного інтернету
	Комплексні програми, що охоплюють кілька напрямів розвитку	Охоплюють різні сфери розвитку регіону та передбачають комплексний підхід до вирішення проблем.	Стратегія соціально-економічного розвитку регіону, Комплексна програма розвитку міста

1	2	3	4
За масштабом	Регіональні програми, що охоплюють територію всього регіону	Реалізуються на рівні всього регіону та спрямовані на вирішення загально-регіональних проблем.	Програма розвитку транспортної системи області, Програма залучення інвестицій в регіон
	Місцеві програми, що охоплюють територію окремого муніципального утворення	Реалізуються на рівні окремих міст, районів чи інших муніципальних утворень та спрямовані на вирішення місцевих проблем.	Програма розвитку інфраструктури міста, Програма підтримки малого бізнесу в районі
За терміном реалізації	Короткострокові програми (до 3 років)	Мають чітко визначені цілі та завдання, які повинні бути досягнуті протягом короткого періоду часу.	Програма підготовки до опалювального сезону, Програма проведення культурного заходу
	Середньострокові програми (3-5 років)	Спрямовані на вирішення більш складних завдань та передбачають реалізацію протягом кількох років.	Програма розвитку освіти в регіоні, Програма будівництва житла
	Довгострокові програми (понад 5 років)	Мають стратегічний характер та визначають пріоритети розвитку регіону на тривалий період.	Стратегія соціально-економічного розвитку регіону, Генеральний план розвитку міста
За джерелами фінансування	Програми, що фінансуються з бюджетних коштів	Фінансуються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету.	Регіональна програма розвитку охорони здоров'я, Муніципальна програма будівництва дитячих майданчиків
	Програми, що фінансуються за рахунок залучених інвестицій	Фінансуються за рахунок кредитів, інвестицій приватних компаній, міжнародної допомоги.	Інвестиційний проект будівництва заводу, Програма залучення іноземних інвестицій
	Змішані програми, що фінансуються з різних джерел	Фінансуються як за рахунок бюджетних коштів, так і за рахунок залучених інвестицій.	Комплексна програма розвитку регіону, що передбачає будівництво інфраструктурних об'єктів за рахунок бюджетних коштів та залучення інвестицій для розвитку промисловості

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Нечаєва І.А., Гудзь П.В. Методичні основи використання програмно-цільового підходу в управлінні інвестиційною програмою розвитку підприємства. Економічний вісник Донбасу. 2010. № 1. С. 103-109. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/metodichni-osnovi-vikoristannya-programno-tsilovogo-pidhodu-v-upravlinni-investitsiynoyu-programoyu-rozvitku-metalurgiyного/viewer>.
2. Самойленко І.О. Конспект лекцій із дисципліни «Інвестиційний менеджмент» (для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 84 с.
3. Гріщенко І.В., Вільчинська О.М. Класифікація інвестиційних проектів у сучасних економічних умовах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. №20. С. 297-300. URL : <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/59.pdf>
4. Черничко Т.В., Лінтур І.В., Божко В.І. Інвестиційні проекти соціально-економічного розвитку регіону в умовах децентралізації. Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА», 2023Випуск 2(35). С.360-366.
5. Програми у місцевому бюджеті в умовах воєнного стану (різновиди, відмінності, особливості). URL : https://hromady.org/wp-content/uploads/2023/08/%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%8C-2023.pdf.